

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 27. De effectibus interdicti, ac specialiter de primo, qui est priuatio
vsus Sacramentorum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

incerta, in his nihil operaretur, prout notat Suarez in sequenti sect. 4. submittitur.

Statuitur deinde, cum ob contumaciam interdictum fertur, non item cum in nudam penam, esse illi pramittendam trinam mentionem, iuxta Cap. Reprehensibilis, De appellationibus, & scriptis Reo tradendam sententiam exposita causa propter quam afficiatur tali pena, iuxta Cap. Cum Medicinalis, De senten. excommunic. in 6. Aduerte vero obiter, vt ciuitas obligetur ad obseruationem interdicti, sufficere vt ipsum sit promulgatum in psinaria Ecclesia, immo vt sciatur vicinos, & maxime Ecclesiam metropolitana illud seruare, ex Cap. 1. §. Verum, De postulatione Prælatorum. De fine interdicti nihil aliud dicendum est; quam sicut aliarum censuram, esse correctionem fideium, vt scilicet si respiciant tali pena moti, vel certe puniantur in aliorum exemplum.

CAPVT XXVII.

De effectibus interdicti, ac specialiter de primo, qui est priuatio vsus Sacramentorum.

SVMMARIVM.

22. Tria capita ad qua reuocantur effectus interdicti.
23. Baptismi vsus quatenus permissus tempore interdicti.
24. Permissus est vsus Sacramentorum Confirmationis ac Penitentiae, & qualiter.
25. Obseruanda pro praxi circa permissionem vsus Sacramenti tempore interdicti.
26. Quatenus eodem tempore permissus sit Eucharistia vsus.
27. Vsus conferendi Extremam unctionem, aut Sacramentum Ordinis, non est permissus tempore interdicti.
28. Matrimonium valide quidem contrahitur tempore interdicti, non tamen licite.
29. Interdictum non obstat quin sponsalia contrahi possint: & quando obstat benedictioni nuptiali.

DE effectu interdicti late Suarez tomo 5. in 3. partem disput. 33. & duabus sequentibus, cuius tanquam Doctoris recentioris eruditum & diligentis vestigia sectabimur, duobus pramissis in genere. Prius est, effectus omnes interdicti ferri ad tres antea cap. 25. expressos in illius definitione, qui sunt priuatio vsus quorundam Sacramentorum: priuatio vsus officiorum diuinorum, ac priuatio vsus sepulturae Ecclesiasticae. Posterius est, quod idem Suarez ibidem notat: tales effectus communes esse proportionaliter omni interdicto, tam personali, quam locali, & vtrique tam generali, quam particulari. Aduerte vero eos non esse connexos in interdicto ipso, sicut in excommunicatione: ideoque, licet Episcopus excommunicationem ferens, nequeat eam limitare ad aliquem eius effectum, nec ad alium extendere, tamen imponens interdictum, potest illud ad aliquos effectus eius limitare, nec ad alios extendere. Ita docet Henriquez lib. 13. cap. 2. §. 3. bene addens aliam rationem esse de Papa, qui de plenitudine potestatis, id ipsum perinde potest circa effectus excommunicationis, ac circa effectus interdicti, quia differentia solum est ex communi Ecclesiae statuto, quod non ligat Papam, sicut Episcopum. Iam de iis quae propria sunt, dicere aggrediamur, annotando ea quae pro praxi digna sunt obseruatione.

PRIMUM EST. In loco interdicto, siue interdictum generale sit, siue speciale (prout ex Calderino habet Nauarr. in Enchir. cap. 27. n. 178. permitti Baptismum pro paruulis, ex Cap. Non est vobis, De sponsalibus, & ex Cap. Responso, De senten. excommunic. atque permitti absolute cum sacramentalibus, qualia sunt inquit Nauarr. ibidem, Catechismus, Exorcismus, Vnctio olei, &c. ad eum ordinatis. Idque non tantum in Baptismo paruulorum, sed etiam a dultorum, quando periculum mortis non patitur dilatione Baptismi in alium locum, vel aliud tempus, iuxta Cap. Quoniam, De senten. excommunic. in 6. De quo Suarez in cita-

ta disput. 33. sect. 1. num. 2. citans Syluestrum; Nauarrum, & Couar. Addensque in sequen. num. 3. id locum habere, etiam si interdictum sit particulare loci. Pro quo facit quod in illo Cap. Quoniam, absolute dicatur, tempore interdicti licitum esse ministrare illud Sacramentum; neque distinguatur de interdicto particulari, aut generali. Et ita Parochus cuius Parochia particulariter supposita est interdicto, non tenetur aliam propinquam adire, vbi paruulum in illa sua natum baptizet cum solemnitate.

Addit idem consequenter, quod dicitur Interdictum loci non obstat quin paruulus possit solemniter baptizari; similiter dici posse respectu interdicti personalis, quando persona ei subijcitur, non ob suum, sed ob alienum delictum, perinde nimirum ac locus solet. Et certe conueniens est, vt sicut Baptismus ob necessitatem ipsius permittitur administrari in loco interdicto; pari ratione permittatur administrari a persona interdicta, absque vlla sua culpa. Atque vt ad eiusdem Sacramenti reuerentiam spectat dum solemniter administratur, id fieri in loco sacro (quod praecipitur in Clemen. vnica de Baptismo) sic etiam spectet, idem fieri a persona sacra, adeo ut necesse non sit Parochum cum ceteris de Parochia interdictum ob delictum Domini loci, aduocare vicinum Parochum pro baptizando in eadem Parochia paruulo. Quod si interdictus esset ob delictum proprium (vt fit per personale interdictum particulare, aut per generale locale, vel personale cui causam dederit) non posset baptizare nisi in necessitate, & absque solemnitate, propter culpam suam propriam sustinens penam interdicti tanquam reus ea affectus.

SECUNDUM EST. Idem in hac re dicendum esse de vsu Confirmationis, siue actiuo eam ministrantis, siue passiuo eam recipientis, ac dictum est de vsu Baptismi. Ius enim de vtroque pariter statuit, vt patet ex cap. Responso, De senten. excommunic. & ex cap. Quoniam, eodem tit. in 6. Ratio vero esse potest, quod Confirmatio sit veluti complementum quoddam status hominis Christiani, cuius professio est Baptismus. Istud plenius tractatum habet Suarez in citata sectione 1. §. De Confirmatione: simul docens quod in hac re dicitur de ministracione Confirmationis, dicendum esse pariter de confectioe Christianitatis. Pro quo facit citatum Cap. Quoniam, vt haec illi aequiparatur respectu interdicti.

TERTIUM EST. Tempore interdicti ita permissum esse vsum Sacramenti Penitentiae, vt hoc administrari possit peccatoribus, tam sanis, quam infirmis, siue interdictum sit a iure, siue ab homine. Pro quo textus est expressus in Ca. Alma mater, De senten. excommunic. in 6. §. Quia vero: addita duplici limitatione illius in sequenti paragrapho; quarum prior est; dummodo is qui ad tale Sacramentum admitti vult, impedimentum non habeat excommunicationis. Nam eiusmodi, nisi versentur in mortis periculo, admitti prohibentur. Posterior limitatio est, dummodo ij qui admitti petunt, non sint illi ob quorum culpam, dolum, aut fraudem latum est interdictum: aut qui ipsdem in talis delicti perpetracione consilium, vel auxilium dederint. De quibus vtrisque ibidem Pontifex decernit, non esse aliqua tenus concedendum tantum beneficium, nisi prius satisfecerint, vel de faciendo idoneam cautionem dederint: aut si nequeant haec praestare, iurauerint se quantum poterint, duros operam fideliter, vt siue per se, siue per alios a quibus fieri debet, talis satisfactio fiat.

Obseruanda sunt autem quae Suarez in memorata sect. 1. §. De sacramento Penitentiae attingit. Primum est, limitationem illam priorem esse intelligendam de excommunicatione, prout in foro externo absolutio eius, siue sit, siue non sit reseruata, datur cum solemnitate praescripta in Cap. A nobis 2. §. penult. De senten. excommunic. Nam cum iuxta Cap. Nuper, eodem titulo, in vsu fori interni comites sint potestas absoluendi a mortali, & potestas absoluendi ab excommunicatione non reseruata, absolutio ab ipsa excommunicatione non reseruata, censenda est tempore interdicti permitti in foro interno, perinde ac permittitur absolutio a peccatis.

Secundum est, ex posteriore limitatione colligi aperte, eum qui ligatus est particulari interdicto personali non pos-

se recipere Sacramentum Pœnitentiæ; quandoquidem eiusmodi interdictum nunquam fertur nisi ob propriam culpam illius in quem fertur. Tertium est, eadem ratione quod dictum est antea, Baptismum permitti in loco interdicto, nec per generale interdictum personale impediri illius administrationem in eo, qui non dederit causam eidem interdicto; dicendum pariter esse, Pœnitentiæ Sacramentum in tali loco posse administrari a persona generali interdicto ligata, non ob suum, sed ob alienum delictum: non vero a persona ligata speciali interdicto personali, adeoque ob propriam culpam. Nam talis cum denunciatus fuerit, non potest ingerere se propositæ administrationi; potest autem ab Ecclesia toleratus: perinde ac de excommunicato, *iuxta privilegium Concilij Constantinensis*, tradidimus in 1. libro cap. 9. sect. posteriori; quæ consule.

26. **QUARTUM EST;** tempore interdicti ob periculum mortis notabile, permittitur esse Sacrosanctæ Eucharistiæ usum per modum viatici, *iuxta illud in Cap. Quod in te, De pœnit. & remiss. in illo verbo, Per quod morientibus pœnitentiam non negamus, viaticum etiam quod vere pœnitentibus exhibetur, intelligi volumus, ut nec ipsum decedentibus denegetur.* Vbi nota primo esse perinde siue periculum sit mortis naturalis, siue violentæ, ut afficiendi extremo supplicio, vel suscipientis longum & periculosum iter. Nota 2. ut qui causam dedit interdicti, capax sit susceptionis viatici, perinde ac ut sit capax absolutionis sacramentalis, debere antea satisfacere, si possit: aut si non possit, dare cautionem, qualem per Cap. Alma mater, De senten. excommunic. in 6. exigente notatum est; præsertim cum ipsi Eucharistiæ sumptioni, concius sibi peccati mortalis (ut censendus est qui particulariter ob propriam culpam suppositus est interdicto) præmittere debeat confessionem sacramentalem, ex definitione Concilij Trident. sess. 23. cap. 7. Nota 3. de eo qui in particulari interdictus est personaliter, idem esse dicendum quoad administrationem, ac dictum est paulo ante quoad administrationem Sacramenti Pœnitentiæ. Nota 4. in delatione viatici ad domum aegroti non esse prohibitam solemnitate per quam excitatur populus ad illud comitandum & concurrendum ad illius venerationem. De his Suarez in eadem citata sect. 1. §. De Eucharistia.

In sequenti §. subiungens. ex vi interdicti, extra mortis periculum non esse permissam Eucharistiæ administrationem. Quod probat, quia omne interdictum prohibet Sacramentorum usum, nisi is sit eorum Sacramentorum, quæ iure excipiuntur. At Eucharistia non est excepta, nisi ut usurpatur per modum viatici, aut in Missæ celebratione quæ sine usu Eucharistiæ perfici nequit. Et certe supra citata verba ex Cap. Quod in te, De pœnit. & remiss. satis ostendunt non, ut quibus, etiam sanus, ad Pœnitentiæ Sacramentum admittitur tempore interdicti, *iuxta Cap. Alma mater, §. Quia vero De senten. excommunic. in 6. §. etiam quemvis ad Eucharistiæ sumptionem esse admittendum, sed solum versantem in mortis periculo; aut habentem ad id speciale privilegium: aut si interdictum sit tantum locale: cui si quis non dederit causam, is non prohibetur communicare in loco non interdicto: secus si fuerit interdictum personale (etiam generale cui causa non dederit) quia interdicti personalis ea vis est, ut personam (sicut interdicti localis, ut locum) extorret usus Sacramentorum: addat extra casus iure, aut privilegio permittos. De qua re Suarez loco cit. n. 32. & textus satis apertus habetur in Cap. Si sententia, De senten. excommu. in 6.*

27. **QUINTUM EST;** non esse permittitur tempore interdicti usum Extremæ vntionis, habet ex Cap. Quod in te, De pœnit. & remiss. cum dicitur; Licet per generale interdictum omnibus denegetur tam Vntio quam Ecclesiastica sepultura, &c. De hoc Suarez agens in §. De eadem Vntione, aduertit primo, ne quidem instante morte permitti talem usum tempore interdicti; quia is prohibetur maxime pro articulo pro quo Sacramentum ipsum Extremæ vntionis insituitur. Ille autem est in quo mors ex graui morbo instat. Aduertit secundò, tali prohibitione comprehendi tam Clericos quam laicos: & tam Religiosos quam sæculares: quia vniuersalissima sunt verba ante relata, *omnibus denegatur tam Vntio, &c.* quæ limitare non est liberum nisi ex alio Decreto habeatur talis limitatio; aut ex adiuncta exceptione, qua-

lis in eod. Cap. Quod in te, adiuncta est: quoad sepulturam Clericorum, qui seruauerunt interdictum. De quo memoratus author contra Paludanum.

SEXTUM EST. Usum recipiendi, aut administrandi Sacramentum ordinis non esse censendum permittitur tempore interdicti. Hoc citatis Paormitano, Paludano & Coar. Suarez habet in eadem memorata sect. 1. nu. 45. Rationem addens: quod nulla possit illius Sacramenti in iure fundari exceptio à generali, *de quo agimus*, interdicti esse. Cui priuandi participatione Sacramentorum: cuius tam aperta est mentio sine tali exceptione in Cap. Responso, §. penultimo de senten. excommuni. & in Cap. Alma mater, §. 2. eodem titulo in 6. quæ tamen fieri debuisset sicut factæ sunt alia.

SEPTIMUM EST. Constat quidem, matrimonium initum tempore interdicti validum esse, cū interdictum nihil auferat quod sit de illius Sacramenti veritate: sed difficultatem esse, an tunc in eatur licite. Pro cuius parte affirmante multos auctores citat Thomas Sanchez lib. 7. De matrim. dispur. 8. num. 2. adfertque pro fundamento, tum Cap. Capellanus, De feris, vbi habetur eam esse Romanæ Ecclesiæ consuetudinem, ut matrimonium quocumque tempore contrahatur. Tum quod matrimonium sit contractus quidam naturalis, cui per accidens Christus Dominus adiecit Sacramenti rationem. Sed pro parte negante Suarez in sæpe memorata sect. 1. num. 51. bene vrget, ex paulo ante citatis iuribus haberi, nulla Sacramenta esse administranda tempore interdicti, certis casibus & Sacramenti exceptis. De quorum exceptorum numero si matrimonium esset censendum, maxime esset ob allata fundamenta. Sed ea non sufficere Suarez ipse ostendit: quia quod in Cap. Capellanus dicitur, matrimonium omni tempore contrahi, intelligi potest valide, etiam si illicite; aut omni tempore quidem, & licite, dummodo tamen non obitent circumstantiæ, sicut obstant circumsstantiæ loci & personarum, ratione interdicti localis & personalis. Deinde quod matrimonium sit contractus naturalis, non impedit in illo veram rationem Sacramenti; cum qua ratio contractus comparata minus principalis est tanquam perillam eleuata: atque adeo ab illa post se tracta. Quod sit ut eiusdem (tanquam principalioris) conditionem sequatur; ideoque in hac re iudicandum sit de matrimonio tanquam de Sacramento, potius quam ut de contractu naturali.

De sponsalibus autem, dubium non est quin & in loco interdicto, & à personis interdictis celebrari possint licite: quoniam constat talem celebrationem non esse Sacramentum neque diuinum officium: quandoquidem sponsalia ipsa sunt tantummodo contractus humanus; vnde nihil est cur dicatur includi interdicto.

De benedictione vero nuptiali; quod includatur, nec licita sit tempore illius, habet multis authoribus allatis Sanchez in memorata dispur. 8. num. 10. Et probat ex eo, quod talis benedictio sit officium diuinum. Nam est actus Sacerdotalis ordinis cū solus Sacerdos possit sponsum & sponsam benedicere: consistitque in precibus peculiaribus ab Ecclesiâ institutis, atque in Missarum solemnibus. Quocirca ad illam accommodanda sunt dicenda in sequenti cap. de prohibita tempore interdicti officiorum diuinorum celebratione. Nota vero cum eodem alios citante in sequenti nu. 19. altero tantum ex coniugibus interdicto; si interdictum sit locale, eos benedici posse extra locum ipsum interdictum, *iuxta ante habita ex Cap. Si sententia, de senten. excommu. in 6. Sin sit personale particulare, siue viri, siue femine, nullibi benedici posse: quia tali donec accedat absolutio personarum, eas ad instar aliarum censurarum comitatur, quocumque se transferant. Sin autem sit personale generale, nec etiam benedici possunt, quando vir est qui tali interdicto subiacet: non autem quando femina; quæ cum sortiatur forum, munera & honores viri sui, ex lege Femina, ff. De senat. & ex lege finali, Cod. De incolis, eum eo immuni ab interdicto poterit benedici, tanquam libera quoque ab interdicto: ad modum scilicet illius, qui mutatione domicilij definit esse pars multitudinis per illud interdictæ.*

REGINA
DE
PRAE
EDR
E. V